

ETIČKI KODEKS
OSNOVNE ŠKOLE IVANA ZAJCA

Na temelju članka 58. i 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18., 98/19., 64/20, 151/22, 155/23, 156/23) i članka 43. i 187. Statuta Osnovne škole Ivana Zajca nakon provedene rasprave na Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja i Vijeću učenika, na prijedlog ravnatelja, Školski odbor Osnovne škole Ivana Zajca na sjednici održanoj 02. lipnja 2025. godine donosi

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI U OSNOVNOJ ŠKOLI IVANA ZAJCA

Predmet Etičkog kodeksa

Članak 1.

Etičkim kodeksom utvrđuju se pravila ponašanja učitelja, stručnih suradnika, ravnatelja, svih ostalih radnika škole (u daljnjem tekstu: radnici Škole) i učenika škole te etička načela na temelju kojih radnici Škole postupaju za vrijeme obavljanja svoje djelatnosti u Osnovnoj školi Ivana Zajca (u daljnjem tekstu: Škola).

Svrha Etičkog kodeksa je promicanje etičkih i moralnih načela, kao i vrijednosti kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ravnati radnici Škole.

Načela na koja se kodeks odnosi su:

- načelo poštivanja propisa Republike Hrvatske
- načelo poštivanja dostojanstva osobe
- načelo zabrane diskriminacije
- načelo jednakosti i pravednosti
- načelo samostalnosti nastavnog i stručnog rada
- načelo profesionalnosti

Sadržaj Etičkog kodeksa

Članak 2.

- (1) Etički kodeks sadrži etička načela kojih se radnici Škole trebaju pridržavati za vrijeme obavljanja svoje djelatnosti.
- (2) Etička načela utvrđena Etičkim kodeksom su načela koja radnici Škole trebaju usvojiti kao vlastita načela i osobni kriterij ponašanja.
- (3) Radnici Škole primjenjuju etička načela u odnosu prema profesiji, kolegama, učenicima, roditeljima i sredini u kojoj djeluju.
- (4) Izrazi koji se koriste u Etičkom kodeksu, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškome ili ženskome rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

Temeljna načela za obavljanje poslova i ponašanja u Školi

Članak 3.

a) Načelo poštivanja propisa i pravnog poretka Republike Hrvatske

Zaposlenik Škole treba poštivati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske i svojim radom i ponašanjem omogućavati primjenu propisa prema svima u Školi pod jednakim uvjetima.

b) Načelo poštovanja dostojanstva osobe

Zaposlenik Škole treba poštivati dostojanstvo svih osoba s kojima obavlja poslove. Zaposlenik Škole ima pravo tražiti poštovanje svoje osobnosti od svih s kojima je u doticaju.

c) Načelo zabrane diskriminacije

Svakome je u Školi u svakom obliku zabranjeno izražavanje diskriminacije prema rasi ili etničkoj pripadnosti ili boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u građanskoj udruzi, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom naslijeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.

d) Načelo jednakosti i pravednosti

Zaposlenik Škole i učenik trebaju se prema trećim osobama ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, zlouporabe, zlostavljanja, uznemiravanja, omalovažavanja ili iskorištavanja. Zaposlenik Škole ne smije zlouporabiti svoj položaj i ne smije dopustiti da osobni interesi utječu na etičko i profesionalno obavljanje radnih obveza.

e) Načelo samostalnosti nastavnog i drugoga stručnog rada

Zaposleniku Škole se jamči pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom zaposleniku u skladu s propisima, nastavnim planom i programom rada, školskim kurikulumom i pravilima struke.

f) Načelo profesionalnosti

Od zaposlenika Škole očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima, kolegama, roditeljima i ostalim suradnicima. Obveza zaposlenika Škole je poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te stalnog stručnog usavršavanja. Svi zaposlenici Škole trebaju poticati suradnju profesionalnih odnosa te se kloniti neutemeljenih procjena stručnosti kolega i javnog iznošenja istih.

Odnos prema profesiji

Članak 4.

- (1) Osobe obuhvaćene ovim kodeksom dužne su štiti tajnost povjerljivih podataka koji se tiču učenika, radnika Škole i škole. Ne dopušta se razotkrivanje povjerljivih i tajnih podataka te moguća zlouporaba istih sve do trenutka dok to ne podliježe zakonskoj i profesionalnoj obvezi da se takve informacije objave.
- (2) Osobni izgled radnika Škole mora biti na odgovarajućoj razini profesionalnosti i ozbiljnosti.
- (3) Odjeća treba biti čista i uredna, odnosno primjerena zahtjevima profesije.
- (4) Od svih radnika Škole očekuje se poštivanje pravnih propisa i pravnih postupaka koji se tiču njihovih obveza.
- (5) Radnici Škole trebaju se ponašati tako da očuvaju čast i dignitet struke.

Prava i obveze učitelja

Članak 5.

- (1) Učitelj ima pravo na rad u poticajnom radnom ozračju te od učenika zahtijevati kulturno ponašanje i disciplinu na nastavi i za vrijeme boravka u prostorima škole.
- (2) Učitelj ima pravo na sve informacije koje mu mogu pomoći u radu s određenim učenicom.
- (3) Obveza svih učitelja škole je odgovorno i savjesno izvršavanje obveza.

Odnos učitelja prema učenicima

Članak 6.

- (1) Odnos učitelja prema učenicima mora biti temeljen na profesionalnosti, jednakosti, pristojnosti i pravednosti pazeći pri tom da ne umanju osobni ugled i povjerenje.
- (2) Učitelj postupa jednako prema svim učenicima bez diskriminacije ili povlašćivanja na osnovi dobi, nacionalnosti, etničke pripadnosti, jezičnog ili rasnog podrijetla, vjerskih uvjerenja ili sklonosti obrazovanju, socijalnog položaja, spola, obiteljske situacije ili na bilo kojoj drugoj osnovi.
- (3) S dužnom pažnjom učitelj postupa prema učenicima s teškoćama u razvoju i učenicima s posebnim potrebama.
- (4) Učitelj treba kod učenika razvijati radne navike te savjestan i odgovoran pristup učenju.
- (5) Učitelj je dužan poticati učenike na uspostavljanje odnosa međusobnog povjerenja i uvažavanja, poštivati njihovu osobnost, slobode i prava te u dijalogu s njima primjenjivati principe nenasilne komunikacije.
- (6) Učitelj ne smije na temelju svojih stavova, iskrivljavati i izostavljati nastavne sadržaje važne za napredak učenika.

Odnosi prema kolegama

Članak 7.

- (1) Međusobni odnosi radnika Škole temelje se na uzajamnom poštovanju i povjerenju, suradnji, pristojnosti i strpljenju. Među njima treba vladati stvaralačko ozračje i profesionalni odnos prema radnim zadacima te prikladan jezik i ponašanje prema svim radnicima Škole.
- (2) Radnici Škole trebaju štiti svoj ugled i ugled svojih kolega. Svoja stajališta o stručnom radu i ponašanju kolega dužni su temeljiti na korektnosti i profesionalnosti, a sve primjedbe argumentirano iznijeti na primjerenom mjestu (Učiteljsko vijeće ili odgovorna osoba).
- (3) U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima predstavlja Školu, radnici Škole iznose stavove Škole ili struke u skladu s propisima, stručnim znanjem, dobivenim ovlastima i odredbama Etičkog kodeksa. U slučaju iznošenja osobnih stavova, to je potrebno najaviti i naglasiti.
- (4) Radnici Škole ne smiju kritizirati profesionalnu kompetentnost ili profesionalni ugled kolege.
- (5) Radnici Škole trebaju se suzdržavati od ponižavajućih izjava o kolegama pred djecom i roditeljima/skrbnicima.
- (6) Radnici Škole ne smiju iznositi lažne izjave o kolegama.

Odnos prema roditeljima/skrbnicima i sredini u kojoj djeluje

Članak 8.

- (1) Radnici Škole dužni su u komunikaciji s roditeljima/ skrbnicima te predstavnicima nadležnih i inih institucija, medija i sl. čuvati dostojanstvo kolega i ugled Škole. Radnik Škole dužan je uspostaviti profesionalan i korektan odnos prema roditeljima/skrbnicima te se profesionalno odnositi prema informacijama koje dobije od istih štiteći njihovu povjerljivost te integritet učenika i roditelja/skrbnika.
- (2) Radnici Škole trebaju stvarati pozitivno okruženje prema roditeljima/skrbnicima i sredini u kojoj djeluju te promicati humane odnose. Uočene probleme u procesu rada i djelovanja rješavat će nenasilnim postupcima.
- (3) Radnici Škole dužni su stvarati pozitivan odnos prema profesiji učitelja i pri tom biti otvoreni za suradnju u sredini u kojoj žive i djeluju.
- (4) Zabranjuje se nuditi usluge roditeljima za vlastitu korist.

Etička pravila u odgojno-obrazovnom radu

Članak 8.

- (1) Svi radnici Škole koji sudjeluju u nastavnom radu imaju slijedeće dužnosti:
 - a) nastojati na postizanju i prenošenju visoke razine znanja na učenike iz svojeg područja ili predmeta;
 - b) osigurati točnost, preciznost, reprezentativnost sadržaja područja ili predmeta i primjerenu poziciju predmeta unutar odgojno-obrazovnog programa Škole;
 - c) nastojati da učenici što djelotvornije postignu ciljeve predmeta;
 - d) obrađivati sve teme na otvoren, pošten i pozitivan način, a osobito teme koje učenici iz bilo kojeg razloga mogu smatrati osobito osjetljivima;
 - e) pridonositi intelektualnom razvoju učenika unutar predmeta, poticati aktivnost učenika i njihovo kritičko i argumentirano mišljenje, te izbjegavati sve djelatnosti koje bi mogle omesti taj razvoj;
 - f) osigurati učenicima vrednovanje njihova rada koje je valjano, otvoreno, pravedno i objektivno, te pravodobno;
 - g) osigurati transparentnost i javnost, te objektivnost ocjenjivanja, odnosno objektivno i valjano vrednovati učenička postignuća u cilju poticanja njihova razvoja i poštujući njihovu osobnost;
 - h) poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja svih učenika;
 - i) uzimati u obzir mišljenje i ocjene učenika o svojoj nastavnoj kompetenciji u cilju unapređivanja kvalitete nastavnog procesa.

Članak 9.

- (1) Učenici su dužni suzdržavati se od prepisivanja, bez obzira na oblik vrednovanja rada.
- (2) Učitelji ne smiju poticati na prepisivanje, omogućavati ga i tolerirati.
- (3) Učitelji pri izvođenju nastave i izvannastavnih aktivnosti trebaju uvažavati standarde i prava učenika.
- (4) Nije prihvatljivo prisvajati rezultate rada učenika ili koristiti se njima izvan redovitog programa nastave bez odgovarajuće obavijesti roditeljima i bez izričitog pristanka učenika.

Etičko povjerenstvo

Članak 10.

- (1) Za praćenje primjene odredaba etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz etičkog kodeksa, u Školi se osniva Etičko povjerenstvo.

Članak 11.

- (1) Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana. Predsjednika i članove povjerenstva imenuje ravnatelj iz reda zaposlenika Škole. Mandat etičkog povjerenstva je četiri (4) godine. Član povjerenstva ne može biti osoba koja je prekršila norme Etičkog kodeksa Škole odnosno osoba protiv koje je pokrenut postupak utvrđivanja povrede normi Etičkog kodeksa Škole.

Članak 12.

- (1) O pitanjima iz svoje nadležnosti Etičko povjerenstvo donosi mišljenje, odnosno zaključak.
- (2) Zaključak iz stavka 1. ovog članka etičko povjerenstvo donosi većinom glasova i s istim upoznaje ravnatelja Škole.

Pritužbe zbog kršenja odredaba etičkog kodeksa

Članak 13.

- (1) Zaposlenik Škole, učenik, roditelj, skrbnik i drugi građanin koji smatra da je neki od obveznika primjene etičkog kodeksa postupio suprotno odredbama kodeksa, može dostaviti svoju pritužbu etičkom povjerenstvu.
- (2) Pritužba se može podnijeti u pisanom obliku ili u zapisnik u tajništvu Škole.

Članak 14.

- (1) Pritužba mora sadržavati :
 - činjenično stanje
 - odredbe etičkog kodeksa koje su činjenjem ili propuštanjem povrijeđene.

Članak 15.

- (1) Pritužbe podnositelja, etičko povjerenstvo treba riješiti i svoj zaključak u pisanom obliku dostaviti podnositelju u roku do 30 dana od dana primitka pritužbe.

Postupak pred Etičkim povjerenstvom

Članak 16.

- (1) Postupak pred etičkim povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

- (2) Zahtjev za davanje mišljenja mogu podnijeti i ravnatelj Škole, Učiteljsko vijeće, sindikat, Školski odbor i druga tijela Škole te radnici Škole kao pojedinci.
- (3) Ako se zahtjev za davanje mišljenja odnosi na mišljenje o sukladnosti djelovanja ili ponašanja ravnatelja Škole s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, pokretač zahtjeva može se obratiti Učiteljskom vijeću koje će većinom glasova svih članova odlučiti hoće li se pokrenuti postupak pred etičkim povjerenstvom.
- (4) Zahtjev za davanje mišljenja mora biti određen i mora točno i precizno opisati slijedeće:
 - načelno pitanje o kojem je riječ;
 - konkretne okolnosti slučaja i djelovanja odnosno ponašanja za sukladnost kojih se s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.
- (5) Uz zahtjev se mogu podnijeti i relevantne isprave i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkog kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Članak 17.

- (1) Nakon primitka zahtjeva predsjednik etičkog povjerenstva saziva sastanak povjerenstva u roku 15 dana od dana primitka zahtjeva.
- (2) Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti. Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenje od zainteresiranih osoba.
- (3) Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog radnika Škole, tom radniku se mora omogućiti da se izjasni o navodima i iznese svoje argumente.
- (4) Etičko povjerenstvo Škole svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja podnositelja zahtjeva i drugih osoba.
- (5) Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj inicijativi.
- (6) Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, povjerenstvo će tu okolnost navesti u svom mišljenju te se ograničiti na davanje stajališta o načelnom pitanju.
- (7) Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, etičko povjerenstvo dužno je svoje mišljenje dati o sukladnosti s tim odredbama, no povjerenstvo je ovlašteno mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Članak 18.

- (1) Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva.
- (2) Ako je povjerenstvo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti taj se rok računa od njihova primitka, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku 60 dana od dana primitka zahtjeva.
- (3) Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima u Školi nema aktivnosti.
- (4) Mišljenje povjerenstva mora sadržavati slijedeće:
 - opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo,
 - navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva povjerenstvo uzelo u obzir,
 - stajalište povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne, razloge za mišljenje povjerenstva i
 - podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.
- (5) Ako je mišljenjem utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, ono može sadržavati i:
 - ocjenu povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem i

- stajalište povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom i/ili o mjerama koje bi mogle doprinijeti da do takvih povreda ubuduće ne dolazi.
- (6) Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi povjerenstva koji su imali različito stajalište od većine, ovlašteni su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje povjerenstva.
- (7) Iznimno, ako povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može donijeti mišljenje, predsjednik povjerenstva je dužan o tome izvijestiti podnositelja u roku 30 dana, te detaljno navesti razloge za ne donošenje mišljenja.

Završne odredbe

Članak 19.

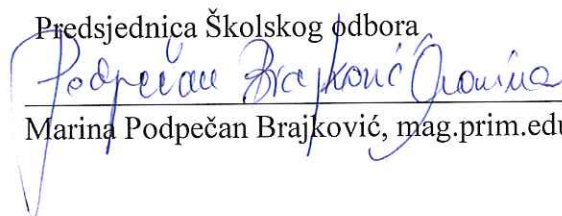
- (1) Ravnatelj Škole ili zaposlenik kojega ravnatelj ovlasti, dužan je svaku osobu s kojom je sklopljen ugovor o radu, ugovor od djelu ili ugovor o volontiranju, upoznati s ovim Etičkim kodeksom prije početka rada u Školi.
- (2) Postupanje prema odredbama ovoga Etičkoga kodeksa obveza je svih neposrednih nositelja odgojno - obrazovne djelatnosti u Školi.
- (3) Nepridržavanje načela ovog Etičkog kodeksa odnosno njihova svjesnog kršenja od strane osoba koje su obuhvaćene istim, predstavlja povredu časti i radnih obveza, zbog čega ih odgovorna osoba može pozvati na odgovornost.

Članak 20.

- (1) Danom stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje važiti Etički kodeks Škole donesen 31. ožujka 2009. godine, KLASA: 003-05/09-01/05, URBROJ: 2170-55-01-09-01.
- (2) Etički kodeks ističe se na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici Škole.
- (3) Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Škole.

KLASA: 011-03/25-02/2
URBROJ: 2170-1-60-02-25-2
Rijeka, 02. lipnja 2025. godine

Predsjednica Školskog odbora

Marina Podpečan Brajković, mag.prim.educ.

Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole dana 03. lipnja 2025. godine i s tim danom stupa na snagu.

Ravnateljica:

Kristina Lalić, mag.prim.educ.